

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

MIKROBIOMO ĮTAKA CHOLANGIOKARCINOMOS ATSIRADIMUI

Autorės. Auksė BARICKYTĖ, Eglė ŽVINKLYTĖ, IV kursas.

Vadovas. Dr. Rokas RAČKAUSKAS, Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos, pilvo chirurgijos centras, abdominalinės chirurgijos skyrius.

Tikslas. Išanalizuoti žmogaus mikrobiomo vaidmenį cholangiokarcinomos išsivystymui ir jos pritaikymo galimybes ateities diagnostikoje bei gydyme.

Metodai. Mokslinės literatūros apžvalga atlikta naudojantis šaltiniais, publikuotais nuo 2021 metų „Google Scholar“, „Scopus“ ir „PubMed“ informacijos paieškos sistemose.

Rezultatai. Remiantis literatūros duomenimis, nustatomas glaudus ryšys tarp cholangiokarcinomos išsivystymo ir mikrobiomo disbiozės, pasižyminčios specifiniais taksonominiais pokyčiais žarnyne ir tulžyje. Alfa įvairovė dažniausiai nekinta arba nežymiai didėja. Mikrobiomuose dominuoja navikogenezę skatinantys taksonai – tulžies mikrobiome ryškia *Streptococcus* ir *Enterococcus*, o žarnyne – *Escherichia-Shigella* ir *Klebsiella* gentys, formuojančios prouždegiminę mikroaplinką ir skatinančios naviko progresavimą. Taip pat yra būdingas protekinių bakterijų sumažėjimas. Tulžies mikrobiome ryškesnis *Clostridium* ir *Lachnospira*, o žarnyno – *Faecalibacterium* ir *Lactobacillus* genčių mažėjimas, rodantis sisteminį apsauginių funkcijų silpnėjimą. Cholangiokarcinomos diagnostikos metodai apima mikrobiomo pagrindu kuriamus neinvazinius biožymenis, skystosios biopsijos technologijas, naudojant mikrobinę DNR ir metabolitų analizę, integruotą multi-omikos taikymą bei dirbtinio intelekto algoritmus ankstyvai patologijų diferenciacijai. Taip pat vystomos ir naujos terapinės strategijos – nors antibiotikai mikrobiomo disbiozės gydymui yra pakankamai efektyvūs, mikrobiotos moduliacija atveria dar platesnes perspektyvas. Išmatų mikrobiotos transplantacijos taikymas bei tulžies rūgščių signalinių kelių moduliavimas kol kas išlieka perspektyviomis gydymo kryptimis. Siekiant pagerinti cholangiokarcinoma sergančių pacientų prognozę, reikalingi tolimesni didesnės imties klinikiniai tyrimai, kurie remiantis mikrobiomo pokyčiais integruotų perspektyvius diagnostikos bei gydymo metodus, leidžiančius anksti diagnozuoti ir efektyviau valdyti ligos eigą.

Išvados. Nustatomas glaudus ryšys tarp mikrobiomo disbiozės ir cholangiokarcinomos išsivystymo. Esant mikrobiomo disbalansui, alfa įvairovės pokyčiai nėra nuoseklūs, todėl svarbesni yra specifiniai bakterijų sudėties pakitimai. Pastebimas ryškus patogeninių taksonų gausėjimas ir protekinių bakterijų mažėjimas. Šie pokyčiai siejami su lėtinio uždegimo palaikymu, imuninės sistemos slopinimu bei navikui palankios mikroaplinkos formavimuisi. Todėl mikrobiomo tyrimai atveria galimybes kurti efektyvesnes ankstyvos diagnostikos ir tiksles terapines strategijas, galinčias pagerinti pacientų ligos išeitis.

Raktažodžiai. Cholangiokarcinoma, mikrobiomas, tulžies latakų vėžys, žarnyno – kepenų ašis, disbiozė.